

PENSIONS

MYNDIGHETEN

Om Falcon Funds

- Allvarlig händelseutveckling
- Vad händer nu?
- Vad gör Pensionsmyndigheten?
- Hur påverkas spararna?
- Möjlighet till frågor

Så fungerar premiepensionen (1)

Premiepensionssparare

- **2,5 procentenheter** av den allmänna pensionsavgiften sätts av till premiepension.
- För tillfället förvaltas totalt ca **900 miljarder SEK**.
- Cirka **850 fonder** är valbara på fondtorget
- Den enskilde har en **fordran på staten** för sin rätt till premiepension.
- Värdet av den fordran beror av **utvecklingen i de fonder man väljer**.
- Det är dock **staten som är den lagliga ägaren** till alla fondandelar.

Så fungerar premiepensionen (2)

- **Sekretess** gäller för vem som valt viss fond.
- Fonderna ska ha **daglig handel** och genomföra de köp- och **säljordrar Pensionsmyndigheten begär**.
- Samtliga fondbolag måste **acceptera** ett civilrättsligt **standardavtal**.
- Enligt avtalet ska fondbolaget med **tillbörlig omsorg** och på ett **fackmannamässigt** sätt förvalta kapitalet.
- Fondbolaget måste följa det europeiska regelverket för fonder – UCITS – vilket ger en investerare en **ovillkorlig rätt till inlösen** av andelar i en fond.
- **Tillsyn av fonderna** sker i respektive medlemsstat.

Falcon Funds Sicav plc

- Registrerat på **Malta**.
- Under tillsyn av **maltesiska finansinspektionen MFSA**.
- **Ingick avtal** med Pensionsmyndigheten våren 2014.
- **Tre fonder** registrerades hösten 2014 på fondtorget.
- **Uppsagt avtal** från vår sida i juni 2016.
- **22 000 fondsparare**.
- Investeringarna var ursprungligen värda ca **2,7 miljarder** kronor. Investeringarna har gått dåligt, vid uppsägningen var värdet **2,4 miljarder**.
- Pensionsmyndigheten är i princip enda reella andelsägare med ca **99,92 procent** av det totala innehavet.

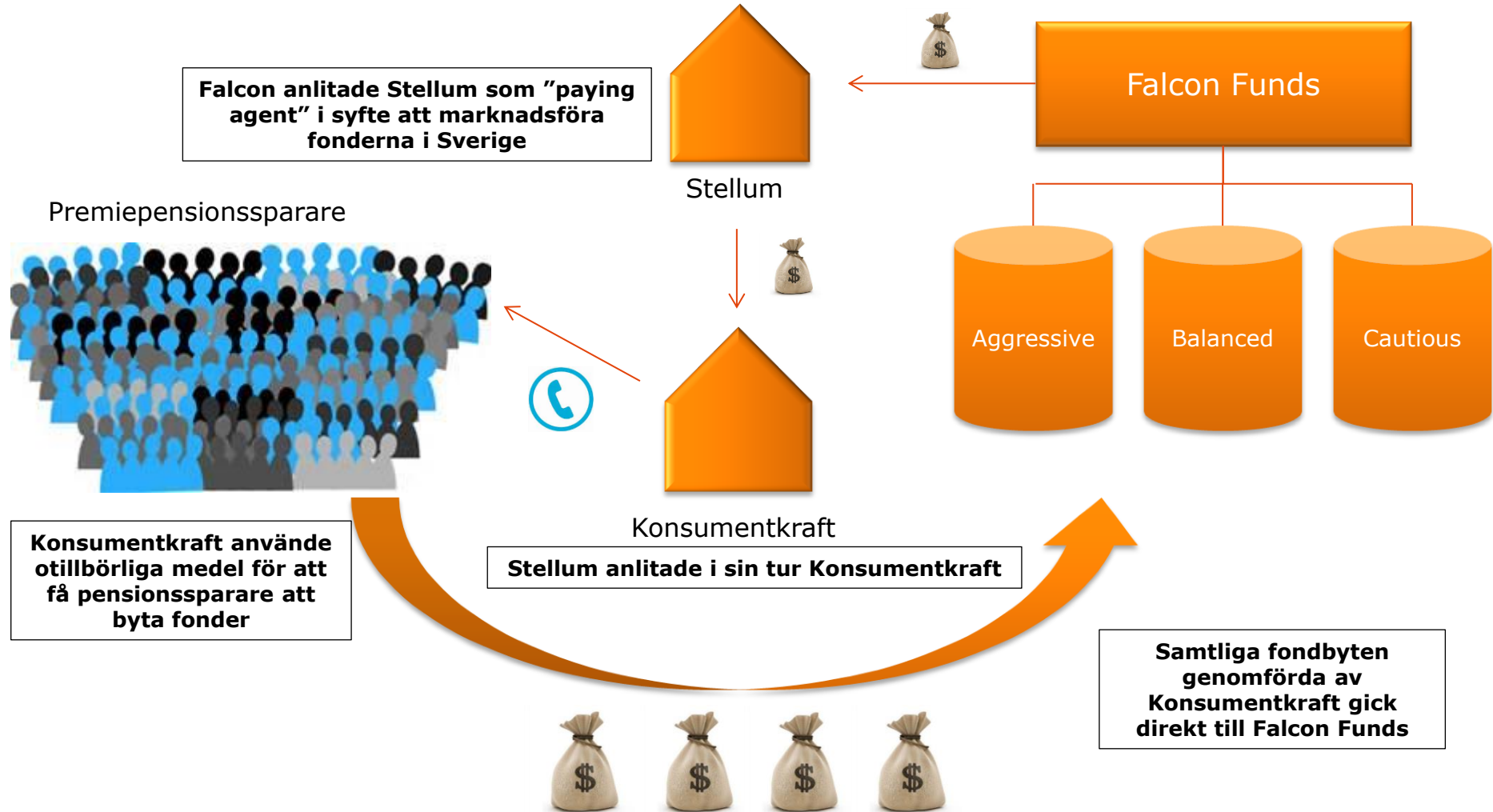
Uppsagt samarbetsavtal av tre skäl:

- För **det första** har Falcon samlat in pengar med hjälp av olagliga eller i vart fall synnerligen olämpliga metoder, bl.a. kapning av e-legitimationer.

Tveksam bakgrund till placeringar

- **Positiv Pension** som marknadsförde fonden Inside Active Global såldes sommaren 2013 till **Strategi Placering**.
- **Spararnas pengar flyttades** snart efter försäljningen till en fond som förvaltades av Strategi Placerings ägare: **Optimus High Yield**.
- Optimus High Yield fusionerades med **Falcon Balanced** i februari 2015.
- **Huvudmannen** i Falconhärvan hade ägarkopplingar till Strategi Placering och Optimus Fonder.

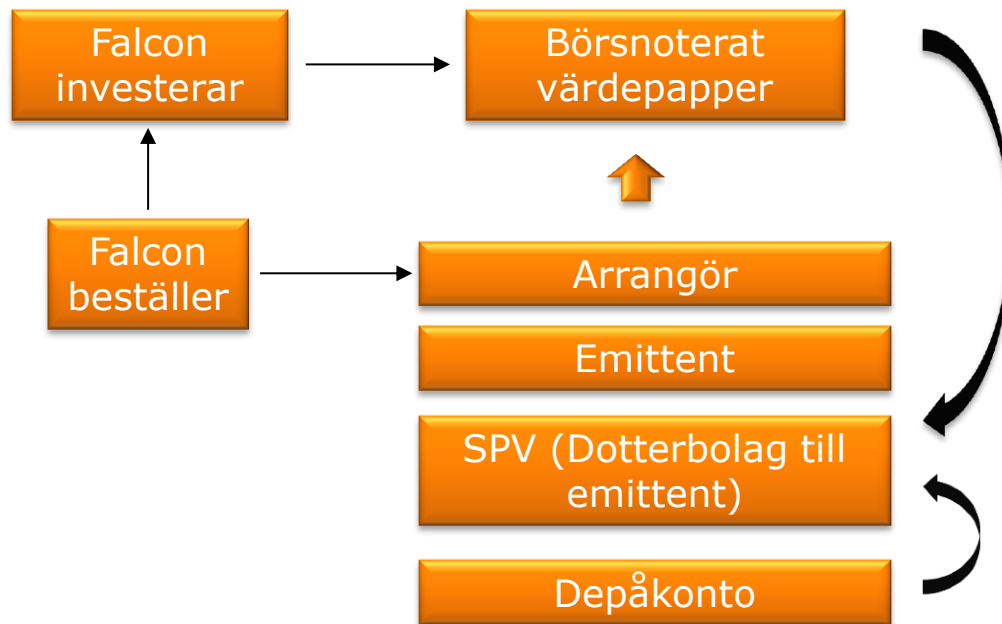
Så har insamlingen gått till

Uppsagt samarbetsavtal av tre skäl:

- För **det första** har Falcon samlat in pengar med hjälp av olagliga eller i vart fall synnerligen olämpliga metoder, bl.a. kapning av e-legitimationer.
- För **det andra** har Falcon paketerat dessa pengar i så kallade ETI:er så att man i praktiken kunnat använda dem som privat riskkapital, utan att det framgått vid en normal granskning av innehaven.

Stora summor i så kallade ETI:er

Handlas på reglerad marknad, men ger ingen ränta och inga transaktioner finns registrerade. Kopplad till underliggande obligation utgiven av SPV-företaget. Ej transparent och svår att värdera.

Är ett värdepapperiseringsbolag som verkar utanför området för finansiell tillsyn på Malta.

Är bolag registrerade på St. Vincent och Grenadinerna. Utfärdar en obligation baserad på tillgångarna i ett depåkonto.

Depåkontot finns vid en privatbank i Österrike eller på Malta. Inga uppgifter finns om vem som kontrollerar depåkontot eller vad tillgångar där får investeras i.

Uppsagt samarbetsavtal av tre skäl:

- För **det första** har Falcon samlat in pengar med hjälp av olagliga eller i vart fall synnerligen olämpliga metoder, bl.a. kapning av e-legitimationer.
- För **det andra** har Falcon paketerat dessa pengar i så kallade ETI:er så att man i praktiken kunnat använda dem som privat riskkapital, utan att det framgått vid en normal granskning av innehaven.
- För **det tredje** har Falcon själv eller för närstående intressens räkning förfogat över medlen.

Exempel på hur investeringar styrts

Huvudmannen besöker en förvaltare och företräder Falcons tre fonder

Han erbjuder dem att lyfta förvaltningsarvodet medan han startar ett eget förvaltningsbolag

Som motprestation kräver han att förvaltaren anställer en av hans vänner för att sköta förvaltningen

Som anställd hos förvaltaren ordnar huvudmannens mullvad exempelvis en ETI som i slutändan "investerar" i huvudmannens bolag i London

Huvudmannen tar investeringen och lånar ut den till ett bolag på obestånd – mot en privat kickback på 3 miljoner

Även direkta investeringar i bolag

1. Bolag X jobbar med IT. Det har låg omsättning, inga intäkter och har gått med förlust sedan starten. Samtliga anställda finns i ett dotterbolag.

2. Bolag X genomför en nyemission om flera miljoner aktier, där styckpriset per aktie är 0,01 EUR.

3. Strax därefter tas bolaget upp till handel på liten handelsplats, kursen sätts då till 3 EUR.

4. Kort efter noteringen säljer huvudägaren Y cirka 400 000 aktier till Falcon till kursen 3 EUR.

5. Mycket nära inpå Falcons förvärv gör Bolag X en riktad nyemission till huvudägaren på miljontals aktier á ca 0,1 EUR/aktie. Falcons ägande späds ut kraftigt.

Resultatet:

En ren förmögenhetsöverföring från Falcons fonder till Y. Vid närmare granskning framgår att en person som tidigare var direktör i bolaget som förvaltar Falcons fonder numera har ledande position i Y.

Falcons agerande efter uppsägningen förhindrar insyn

- Stängt fonderna för handel och därmed **stoppat inlösenordern.**
- Meddelat att **inlösen aldrig kommer ske** frivilligt.
- Utan framgång **överklagat** till förvaltningsdomstolarna.
- **Stämt** Pensionsmyndigheten i Stockholms tingsrätt.
- Anmält Pensionsmyndigheten till **Justitieombudsmannen.**
- **Vägrat** följa den maltesiska finansinspektionens begäran att tillsammans med oss **komma överens** om en inlösenplan.
- Tvingats öppna fonderna för handel men samtidigt **underkänt inlösenordern.**
- **Villkorat all framtida handel** med att vi ska lämna uppgifter om pensionsspararna som vi 1) inte har och 2) inte får lämna ut då det strider mot pensionsöverenskommelsen och svensk lag.

Vad har Pensionsmyndigheten gjort?

- Sökt dialog med Falcon och begärt att **inlösen** ska ske **skyndsamt men ordnat** och med spararnas bästa för ögonen.
- Anmält Falcons agerande till den Maltesiska finansinspektionen, **MFSA**.
- Haft frekventa kontakter med **Finansinspektionen (FI)** för att få hjälp att återbörda innehaven.
- **Stämt** Falcon i Stockholms tingsrätt.
- **Infört ytterligare legitimering** i e-tjänsten för fondbyte för att försvåra kapning av e-legitimation.
- **Ytterligare skärpt skrivningarna** i samarbetsavtalet bl.a. vad gäller fondernas marknadsföring och uppgiftsskyldighet.

Händelseutveckling senaste veckan

- Falcon förelades av MFSA att senast 6/10 **följa säljorden**, i enlighet med UCITS-direktivet.
- **Skriftligt besked** från Falcon att pengar kommer att betalas tillbaka men där de samtidigt försöker **avsäga sig allt ansvar** för de förluster som väntas uppstå.
- Nu har Pensionsmyndigheten har fått tillbaka **cirka 650 miljoner kronor**, men fortfarande saknas stora belopp.
- Uppgifter om att tveksamma och illikvida innehav nu uppgår till cirka **1,5 miljarder kronor**.

Status just nu

- Beroende på utfall riskerar spararna att drabbas av **betydande ekonomiska förluster.**
- Vi förväntar oss att ledningen för Falcon Funds – såväl som övriga aktörer på Malta - **tar ansvar** och säkerställer minimala förluster för spararna.
- Bevis finns som pekar på att **kriminell verksamhet** ligger bakom.
- Vi har därför **anmält Falcon Funds** till Ekobrottsmyndighet, så att rättsvårdande myndigheter får utreda.

Så påverkas spararna

- Pensionsmyndigheten **tar bort** Falcon Funds tre fonder från pensionsspararnas premiepensionskonton.
- För **majoriteten av de berörda spararna** kommer kvarvarande innehav att föras över till det statliga förvalsalternativet AP7 Såfa.
- För de som begärt **byte till annan fond**, kommer innehaven istället att föras över dit.
- När fonderna avslutas **sätts en kurs** på respektive fond som baseras på de pengar vi fått från Falcon fram till dess.
- Det kommer med all sannolikhet att **innebära en väsentligt lägre kurs** än den som nu visas på kontot.
- Om Falcon återför ytterligare medel efter detta kommer dessa att **fördelas till berörda sparare** som kompensationsbelopp.

Hur håller vi spararna informerade?

- I vintras informerade vi om kapningarna av e-legitimationer på **hemsida** och via **media**. Ca 1 600 drabbade fick även **personligt brev**.
- I samband med uppsägningen skickade vi **brev** med information till **samtliga** Falconsparare.
- Vi kontaktar – via telefon – **samtliga sparare** som ansöker om **traditionell livförsäkring**.
- Samtliga sparare kommer i närtid få en **skriftlig statusuppdatering**.
- Vi kommer också kontakta samtliga sparare i samband med **slutligt beslut** om värdering för att informera om det nya (troligtvis mycket lägre) värdet

Pensionsmyndighetens förslag

- **Svensk finansiell tillsyn** över fonderna
- **Begränsad möjlighet** till ombudsförfarande
- **Gör det straffbart** att kapa privatpersoners e-legitimationer
- Tydligt och klart **konsumentskydd**
- **Fortsatta skärpningar** av samarbetsavtalet
- **Ytterligare krav** utöver UCITS-regelverket?

Sammanfattning

- **Vi fortsätter arbetet** med att få tillbaka pensionsspararnas pengar.
- **Inlösen har påbörjats** – cirka 650 miljoner kronor har betalats tillbaka.
- Ännu **mycket osäkert** slutligt resultat.
- Risk för **stora ekonomiska förluster** för spararna.
- Misstänkt **brottslig verksamhet** som pågått i flera år.
- Anmälan till **Ekobrottsmyndigheten**.
- **Process pågår** i Stockholms tingsrätt.

FRÅGOR?